

које ће моћи издате дозволе за рад таквим страним радницима, да повуче и пре њиховог истека.

§ 25. Овај Правилник ступа на снагу од дана његовог публиковања — у „Службеним Новинама“, од кога дана престаје да важи Правилник објављен у „Службеним Новинама“ Бр. 166. од 23. јула, 1924. год.

(Службене Новине Бр. 274. — LXX од 28. новембра, 1925. год.).

НАРЕДБА

о приватно професионалним берзама рада.

На основу § 105. Закона о Заштити Радника, а сагласно са одредбама члана 22. Закона о радњама за Србију и Црну Гору, §§ 10 ф. и 15. законског члана XVII/1884., Обртног Закона за Хрватску, Славонију, Банат, Бачку, Барању и Међумурје; §§ 21. до 21 ф., 24., 25. и 103. Обртног Реда за Словеначку, Далмацију и Истру, као и §§ 16., 21. и 29. Наредбе Земалске Владе од 3. фебруара 1909. год. о вршењу обрта за Босну и Херцеговину, — прописује се, у споразуму са Министром Трговине и Индустрије, следећа Наредбу о приватно-професионалним Берзама Рада:

I Опште одредбе.

§ 1. Приватно - професионалне Берзе Рада су оне радње, послујуће у виду обртничких предузећа, које се баве са пословима посредовања рада радницима у циљу зараде.

Не сматрају се као приватно-професионалне Берзе Рада оне Берзе Рада, које би основале самоуправне власти, разне јавне корпорације, потпорна и добротворна друштва или радничке организације. За њих важе одредбе § 106.

Закон о Заштити Радника и Уредба о организовању посредовања рада и прописа издатих на основу поменутог Закона и Уредбе.

§ 2. Као радник или намештеник сматра се свако оно лице, без разлике пола, које своју телесну или умну радну снагу ставља у службу трећих лица, било за награду или у циљу сопствене обуке, у колико та служба није јавноправног карактера (Закон о Заштити Радника § 36/2.)

§ 3. Посредовање рада (посредовање радних места за обрте, посредовање радње и прибављања служинчади, посредовање код служби и намештења) везано је за дозволу надлежне власти и то без разлике категорије намештења и службених места, за које се посредује.

II Дозволе.

§ 4. Дозвола за отварање и вођење приватно-професионалних Берзи може се издати само лицу:

1) које испуњава опште услове прописане за самостално вођење једне радње (терање обрта);

2) које има општу образованост потребну за обављање послова посредовања рада;

3) које има поузданост потребну за вођење радње за посредовање рада;

4) које располаже са примерним просторијама за обављање свог обрта;

5) које удовољава специјалним условима прописаним за поједину грану посредовања у интересу социјалне, хигијенске и моралне заштите странака.

§ 5. Дозволе се могу издавати само за она места, у којима не постоје Државне или Јавне Берзе Рада, њихове подружнице експозитуре у смислу Одељка IV Закона о Заштити Радника и Уредбе о организовању посредовања рада од 26. новембра 1927. год.

Код издавања дозвола има се водити рачуна о месним приликама као и о томе, да се издавању дозволе не противе обзира јавне сигурности, здравља и морала.

Дозволе важе само до опозива и то било за опште посредовање било за једну одређену грану посредовања рада.

За издавање ових дозвола потребно је претходно саслушање територијално надлежне јавне Берзе Рада и општинске власти.

§ 6. Дозвола се може издати, ако у дотичним местима или у њиховој непосредној околини не постоје већ Берзе Рада самоуправних власти, јавних корпорација, професионалних организација (у смислу обртних закона), потпорних и добротворних друштава или радничких организација, које су довољне за подмиривање потреба посредовања рада на дотичној територији.

Ако је дозвола дата необзирући се на приговор у претходном ставу предвиђених чиниоца, ови могу поднети жалбу, која има одгодну моћ.

III Сстицање дозвола.

§ 7. Лице, које подноси молбу за дозволу за отварање приватно-професионалне Берзе Рада, доказује своју способност за вођење приватно-професионалне Берзе Рада:

1) школском сведоцбom, да је свршио најмање основну школу или подношењем других доказа, да је довољно образован за вођење књига предвиђених овом Наредбом;

2) уверењем надлежне власти, да је бес-прекорног владања, да није осуђиван због кривичних дела почињених из користољубља или кажњен за повреду прописа важећих за приватно-професионално посредовање рада.

§ 8. Уједно. са молбом подноси молилац и свој пословник на одобрење, који има садржати следеће одредбе:

1) да се посао посредује само особама, које подносе уредне исправе о истоветности;

2) да се не могу упославати лица, која су уписана или која би оставила место без прописаног отказа службе;

3) да се свакој особи, која се јавља са уредним исправама, мора посредовати место;

4) да је забрањено примање предујмова или кауција за посредовање рада;

5) да се за исправе одузете у циљу посредовања рада, морају издати странкама уредне потврде, а исправе вратити странкама у сваком тренутку на њихов захтев, не тражећи за то никакве награде;

6) о тарифи за посредовање рада и ви-

сини такса или пристојбина, предвиђених овом тарифом;

8) да се тарифом утврђене таксе или пристојбине за посредовање наплаћују тек у моменту извршеног посредовања.

Пословник као и сваку измену Пословника одобрава власт надлежна за издавање дозвола.

§ 9. Молилац је дужан да поднесе тлорис просторија, у којима жели да води своју радњу. Ове просторије морају обухватати простор од најмање 10 кубних метара за свако лице, које ће се у тим просторијама у једно време задржавати. Просторије морају бити тако уређене, да је могуће њихово лако зрачење и грејање.

§ 10. Пре отварања приватно-професионалне Берзе Рада дужан је молилац, да положи прописану кауцију, која ће износити: у местима до 50.000 становника 2.000 динара, у местима до 100.000 становника 5.000 динара а у местима са преко 100.000 становника 10.000 динара у готовом новцу или у државним папирима по берзанском курсу или у облику гарантног писма једне овлашћене банке.

IV Пословање.

§ 11. Приватно-професионалну Берзу Рада мора по правилу да води лице, којему је дата дозвола. Надлежни велики жупан може из изузетно важних разлога дозволити, да се та радња (тај обрт) води по заменику. Отварање

подружница или давање под закуп није дозвољено.

§ 12. Без нарочите дозволе Министарства Социјалне Политике не може се приватно-професионална Берза Рада водити уз другу радњу или обрт, а никако са кафанском радњом или радњом за давање коначишта. У локалима ових Берзи забрањено је уживање алкохолних пића.

§ 13. Имаоцу концесије забрањено је, да даје или прима предујмове или да прима кауције за места, која ће посредовати. Висина такса (пристојбина) за посредовање мора бити утврђена у пословнику. Она ни у којем случају не може износити више од 10% уговорене месечне плате, а може да се наплати од радника само на пола.

За примљену посредничку награду дужан је сопственик радње или његов чиновник издати странки уредно попуњену признаницу.

§ 14. Просторије морају стално да се одржавају у чистом стању, т.ј. ако под није паркетиран, мазан воском, машћу или уљем (зејтином), треба свакодневно барем једанпут да се пере или брише мокром крпом; зидове треба најмање два пута годишње окречити. Станкама морају стајати на расположењу вешалице (чивилук), умиваоник и уредан нужник. У просторијама мора бити на видном месту прибит „Пословник“ потврђен од надлежне власти.

§ 15. Сопственици приватно-професионалних Берза Рада дужни су водити нарочиту књигу, у коју ће уносити следеће податке:

1) име и презиме радника, као и број радничке књиге (легитимације) или исправе дотичног радника, власт која је исправу издала и дан пријаве;

2) име и презиме послодавца, који тражи радника или који је дотичног радника примио на посао, дан упослења и такса (пристојбина), наплаћена на име награде приликом упослења.

Књиге морају у сваком тренутку стајати на увиђај надлежним властима.

§ 16. На тражење надлежних власти, подразумевајући под њима и Јавне Берзе Рада, њихове подружнице и експозитуре у смислу Уредбе о организацији посредовања рада од 26. новембра 1927. године, дужан је сопственик радње водити статистички преглед о броју пријављених радника, њиховој професији, броју расположивих слободних места, броју извршених посредовања, висини уговорених плата и ближим околностима упослења и ставити их на расположење дотичним властима.

V. Надлежност, поштуйак и казне.

§ 17. У колико овом Наредбом нису предвиђени специјални прописи, за извршење посредовање рада важе одредбе обртних закона и Закона о радњама као и прописи, које би у специјалним случајевима издало Министарство Социјалне Политике.

На територији Србије и Црне Горе дужно

је лице, које је дрбило дозволу за приватно-професионалну Берзу Рада у смислу ове Наредбе, да од надлежне Трговачке Коморе затражи одобрење за протоколацију радње у смислу прописа Закона о радњама.

§ 18. Надлежне власти за издавање дозвола у смислу прописа ове Наредбе су велики жупани.

Велики жупани воде преко за то одређених обртних односно полицијских власти надзор над извршењем прописа ове Наредбе.

Врховни надзор води Министар Социјалне Политике у споразуму са Министром Трговине и Индустрије.

Против одлуке Великих Жупана као и у случају предвиђеном у § 6. ставу 1. ове Наредбе, дозвољена је жалба на Министарство Социјалне Политике, које решава по саслушању Министарства Трговине и Индустрије

§ 19. Свако лице које би основало приватне Берзе Рада без дозволе надлежне власти, или не би такву Берзу на време затворило, противно одредбама § 105. става 3. Закона о Заштити Радника, казниће се новчаном казном (глобом) од 500—5000 динара сразмерно величини предузећа. У случају поновног прекршаја власници предузећа казниће се поред новчане казне и затвором од месец дана до три месеца.

Као оснивање приватне Берзе Рада сматраће се свако посредовање рада које би се вршило без дозволе предвиђене овом Наредбом.

Предње казне изричу обласни инспектори

рада на основу прописа Закона о Заштити Радника.

§ 20. Предње казне изричу Обласне Инспекције Рада и овом Наредбом предвиђене првостепене односно полицијске власти, на основу прописа Закона о радњама и постојећих прописа важећих обртних закона.

Предње казне изричу овом Наредбом предвиђене првостепене обртне односно полицијске власти на основу прописа Закона о Радњама и постојећих прописа важећих обртних закона.

§ 21. Против казних одлука Инспекција Рада у смислу §§. 19. и 20. ове Наредбе допуштена је жалба на Министарство Социјалне Политике, а против казних одлука првостепених обртних односно полицијских власти, у смислу § 20 ове Наредбе, жалба на надлежне Велике Жупане.

§ 22. У колико рок за жалбе није предвиђен важећим обртним законима, Законом о радњама и Законом о заштити радника, жалба се подноси у року од 14 дана по саопштењу одлуке, не рачунајући у овај рок дан саопштења као и последњи дан, за случај да он падне у недељу или на државни празник, односно у дане, када државне поште не раде.

VI Закључне одредбе.

§ 23. У местима, у којима су већ установљене Државне или Јавне Берзе Рада, њихове водружнице или експозитуре, и у непосредној

околини тих места, затвориће се без икакве одштете:

1) у року од 6 месеци по ступању на снагу ове Наредбе све оне приватно-професионалне Берзе Рада, које су основане после ступања на снагу Закона о Заштити Радника без дозволе Министарства Социјалне Политике;

2) у року од једне године дана од дана оснивања дотичне Државне или Јавне Берзе Рада, односно подружнице или експозитуре и све остале приватно-професионалне Берзе Рада. Који се дан има сматрати као дан оснивања ових Државних или Јавних Берза Рада, т. ј. примања и вршења функција предвиђених законом и уредбом, одредиће Министар Социјалне Политике.

§ 24. Лица, којима је по досадашњим прописима одобрено вођење приватно-професионалних Берза Рада, ако се овом Наредбом не укидају, имају у року од 6 месеци по ступању на снагу ове Наредбе саобразити своје пословање прописима ове Наредбе, положити прописану кауцију и поднети великом жупану свој пословник на одобрење.

§ 25. Ова Наредба ступа на снагу 15 дана по објављивању у „Службеним Новинама“.

(Службене Новине Бр. 145. — XLVIII од 27 јуна, 1928. год.).

